

Handläggare: Berit Logren-Berg
Telefon: 08-508 01 811

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Vårdnadsbidrag i Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Gunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Socialdepartementet har den 7 december 2007 i en promemoria presenterat ett förslag som ger kommunerna möjlighet att från den 1 juli 2008 införa, finansiera och administrera ett kommunalt vårdnadsbidrag. Vårdnadsbidraget kan ges till föräldrar som har barn mellan ett och tre år och får tas ut med helt eller halvt belopp, 3 000 respektive 1500 kronor per månad och barn.

Kommunfullmäktige beslutade i budget för år 2008 att vårdnadsbidraget skall införas från den 1 juli 2008, förutsatt att lagen om kommunalt vårdnadsbidrag trätt i kraft. Stadsdelsnämnderna föreslås ansvara för att informera och besluta om samt att betala ut vårdnadsbidrag. Bidraget ska under år 2008 finansieras ur stadens centrala budget.

Förvaltningen pekar på de konsekvenser som kan uppstå när barnen minskar sin vistelsetid på eller uteblir från förskolan. Förskolan ska komplettera hemmet. Förskolans pedagogiska verksamhet är det första steget i barnets utbildningstrappa. De avsatta medlen i den centrala medelreserven är enbart avsedda för att täcka kostnaderna för de bidragsbelopp som betalas ut av stadsdelsnämnderna. Någon kompensation för det administrativa merarbetet – den administrativa merkostnaden föreslås inte utgå. Eftersom det ännu inte föreligger några anvisningar och det saknas jämförbara handläggningsrutiner, är det svårt att göra en realistisk bedömning av det sannolika merarbetets omfattning och därmed merkostnaderna för stadsdelsnämnderna.

Bilaga: Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2008-02-27

Remissen

Ett av stadsledningskontoret utarbetat tjänsteutlåtande av den 27 februari 2008 har av kommunstyrelsen remitterats för yttrande senast den 25 april 2008 till samtliga stadsdelsnämnder.

Bakgrund

Socialdepartementet har föreslagit en lag som ger kommunerna rätt att införa, finansiera och administrera vårdnadsbidrag. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Vårdnadsbidraget gäller för barn som fyllt ett men inte tre år. Föräldrar kan även välja att kombinera ett halvt bidrag med förvärvsarbete och förskoleplats genom att barnet deltar i förskoleverksamhet med högst 25 timmar i veckan eller hjälp med barnpassning på deltid.

Det kan inte kombineras med andra ersättningar t. ex. föräldraförsäkring för barnet eller syskon eller arbetslöshetsersättning. Under år 2008 ersätts stadsdelsnämnderna för utbetalda vårdnadsbidrag ur den centrala medelsreserv som står till kommunstyrelsens förfogande.

I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande i ärendet föreslås att kommunstyrelsen beslutar

- att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utforma riktlinjer för vårdnadsbidraget
- att föreslå kommunfullmäktige besluta införa vårdnadsbidrag från 1 juli 2008.

Stadsdelsnämnderna föreslås få i uppdrag

- att besluta om vårdnadsbidrag
- att utbetala vårdnadsbidrag
- att kontrollera vårdnadsbidraget gentemot andra bidrag och ersättningar

Förvaltningens synpunkter

Syftet med förslaget om vårdnadsbidrag är att öka föräldrarnas valfrihet. Föräldrar ska med hjälp av bidraget själva kunna välja att få mer tid hemma med barnen eller deltidsplats i förskolan i kombination med förvärvsarbete. En undersökning som genomförts av Utrednings- och statistikkontoret visar att 22 procent av de tillfrågade föräldrarna kan absolut tänka sig och 26 procent att de kanske kan tänka sig att utnyttja vårdnadsbidraget. Av remissen framgår inte vad de övriga drygt 50 procenten av föräldrarna svarat. Undersökningen ger inte heller underlag för att dra slutsatser i vilken omfattning i tid som föräldrarna kan tänka sig att utnyttja bidraget. Inte heller framgår om svarsmönstret skiftar mellan de 14 stadsdelsområdena. Konsekvenserna i de olika områdena blir sannolikt helt skilda om benägenheten att söka vårdnadsbidrag varierar kraftigt.

En majoritet av invånarna i Rinkeby-Kista är utländska medborgare eller är svenska medborgare födda utrikes. Det görs stora insatser för att integrera dessa i det svenska samhället. En av insatserna består i att barnen har en förskoleplats. Förskolan ska komplettera hemmet och dess pedagogiska verksamhet är det första steget i barnets utbildningstrappa. Det innebär också att barnen naturligt kommer i kontakt med det svenska språket och svensk kultur. Förskolan är den enda kontinuerliga kontakten till det svenska samhället för många familjer. Föräldrarna träffar dagligen personalen när barnen lämnas och hämtas och fungerar därför som en överbyggnad. Skulle föräldrarna välja att utnyttja vårdbidraget, oavsett om det är helt eller deltid, får det konsekvenser för integrationen för såväl

barnen som föräldrarna, eftersom barnen uteblir eller minskar sin tid i förskolan. För många familjer kan valet att utnyttja vårdbidraget grunda sig på att det blir ett ekonomiskt tillskott för familjen.

Väljer föräldrarna att utnyttja ett helt vårdnadsbidrag är det vanligast att det är kvinnan som är hemma på heltid och förlorar därmed möjligheten till undervisning i svenska. I det perspektivet kan bidraget konservera ett traditionellt könsrollsmönster, eftersom det inom de flesta yrken är ett krav att behärska det svenska språket.

I remissförslaget föreslås stadsdelsnämnderna informera, kontrollera andra ersättningar, besluta om och betala ut vårdnadsbidraget. De avsatta medlen i den centrala medelreserven är enbart avsedda för att täcka kostnaderna för de bidragsbelopp som betalas ut av stadsdelsnämnderna. Någon kompensation för det administrativa merarbetet – den administrativa merkostnaden föreslås inte utgå.

Under våren 2008 utreds de administrativa rutinerna, införande av så kallad e-tjänst, kontroll gentemot andra bidrag och ersättningar, säkrare rutiner för utbetalning av vårdnadsbidrag m.m. Eftersom det ännu inte föreligger några anvisningar och det saknas jämförbara handläggningsrutiner, är det svårt att göra en realistisk bedömning av det sannolika merarbetets omfattning och därmed merkostnaderna för stadsdelsnämnderna.
